

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 25
Jún 2024
číslo 5

Cirkev žije z Eucharistie

Cirkev žije z Eucharistie

Teraz vo štvrtok sme slávilí sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi. V tomto roku vyšiel v našej farnosti medzi slávnosťami prvého svätého prijímania. Aj keď vo Štvrtok Pánovej večere sme slávilí ustanovenie tejto sviatosti Pánom Ježišom pri Poslednej večeri, slávilí sme ho v kontexte veľkonočného Trojdnia. Preto Cirkev chce osobitným sviatkom poďakovať za tento veľký dar, ale aj odprosovať za tolkkú neúctu voči živému Bohu vo Sviatosti Oltárnej.

Sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi by sme mohli nazvať aj sviatkom pokory. Tu sa prejavuje nekonečná Božia láska k nám, ľuďom. Kto z nás, ľudí, by bol schopný dať sám seba celého do rúk tým druhým? Ako my si úzkostlivo strážime svoju vnútornú bytosť. Mnohým z nás robí problém dať niečo zo svojho vlastníctva. Ale vzdať sa druhému napospas, dať mu celého seba, to je vrcholný prejav lásky.

Eucharistia je vydanie Krista do našich rúk i s tým rizikom, že od mnohých z nás bude zneuctený. Robí to s tou najväčšou pokorou a láskou, aby sýtil naše duše, zjednocoval sa s nami a posilňoval nás na našej pozemskej púti. „Cirkev žije z Eucharistie“, pripomenul nám pápež Ján Pavol II. v encyklike *Ecclesia de Eucharistia*.

d. o. Marek

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Homília na 10. nedeľu rok B 4

Homília na 11. nedeľu rok B 6

Homília na 12. nedeľu rok B 8

Homília na sv. Petra a Pavla rok B 10

ROZHOVOR

Pavol Knut, RCJ 16

SPEKTRUM MLADÝCH

Okienko d. o. Mareka Rojaka 18

Kecharitomene 19

Vítaj Panna Mária vo Víťaze 20

Fatimská sobota v Obišovciach 21

Pohreb † Jozefa Bednára 23

Ahoj, deti! 24

Máš problém? (124. časť) 25

Trampoty v manžel. (182. časť) 27

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad úmyslov sv. omší 30

SNÍMKY

Titulka: P. Čech

Vnútorá predná: M. Magda

Vnútorá zadná: M. Magda

S. Šimčík

Vonkajšia zadná: M. Magda

P. Čech

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Zuzana

Forišová, Viktória Uličná, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235e-mailly: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.famostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

snímka: M. Magda

Posolstvo Panny Márie, Kráľovnej pokoja**25. mája 2024****cez vizionárku Mariju Lunetti****„Drahé deti!****V tomto milostivom čase vás pozývam
na modlitbu srdcom.****Deti moje, vytvárajte modlitbové skupiny,
v ktorých sa budete povzbudzovať
k dobru a rásť v radosťi.****Deti moje, ešte ste ďaleko.****Preto sa znovu obracajte a vyberte si
cestu svätosti a nádeje, aby vám Boh
daroval hojnosť pokoja. Ďakujem vám,
že ste prijali moje pozvanie.“**

KATECHÉZA

Homília na 10. nedeľu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Svetová premiéra manželského krachu!“

Milí veriaci,

„Svetová premiéra manželského krachu!“, takto by sme mohli nazvať dnešné starozákonné čítanie. Hneď v prvom manželstve je to tak, ako to býva dnes: „To ona je vo všetkom vinná!“, ukazuje prvý manžel na svoju ženu. Je tu už zreteľná základná línia všetkých manželských hádok: jeden zvädza vinu na druhého, nechtiac nieš trampoty spoločne, nechcú spolu „zjesť, čo si spolu navarili“. Tento prvý manželský krach mal už nespočetné reprízy, nespočetné opakovania a bude ich mať stále. Táto dráma z manželského javiska nikdy nezmlzne.

No niekde to tak dramaticky

neberú a hádka manželov nemusí hneď znamenať stratu manželského raja navždy. Hovoria si, že manželstvo bez občasnej hádky je ako polievka bez soli. Ešte dobre, keď sa okolo rozvadenej domácnosti dodržiava zásada diplomatov a politikov o nemiešani sa do vnútorných záležitostí. Kde sa do rodinného sporu vloží svokra, tety a babky, tam sa to skôr zhorší, ako sa zlepší. Manželia by sa už dávno zasa sami urovnali, ale príbuzní z toho urobili spor jej a jeho rodiny a tento sa už urovnáva ťažko.

Aké liečenie, akú terapiu predpísal Pán Boh rozhádaným manželom Adamovi a Eve? Vyhnal ich z raja, kde žili v blahobyte, vyhnal ich von do pustatiny, kde

treli biedu. Tam na hádku nemali čas, keď sa chceli užiť. Toto by bola dobrá liečebná kúra pre mnohé rozhádané manželstvá: vyvieš ich aspoň na mesiac do prostred pustatiny s krčahom vody a bochníkom chleba. Adamovi a Eve toto liečenie zrejme pomohlo, obaja sú v kalendári ako svätí na deň 24. decembra. Sú tam ako symbol rozvadených a rozhádaných manželov, ktorí sa dokázali uzmiereť, ktorí sa nerozviedli. Ono to na tom manželskom bojisku vyzerá rôzne. Niektorí manželia dokážu z maličkých príčin urobiť hotovú katastrofu a lavínu skazy. A iní naopak dokážu veľkú kalváriu ukončiť veľkou bodkou a vysmiať sa tomu.

Rodičia mladého kaplána, no

1 sv. prijímanie v Ovčej; snímka: P. Čech

1 sv. prijímanie v Ovcí; snímka: P. Čech

vovysväteného, sa prišli pozrieť, kde bude ich syn začínať svoju kňazskú dráhu. Pri rozhovore s pánom farárom rozprávali: „V našom manželstve to tiež občas dôkladne zaškrípalo. Ale moja žena vedela vždy na pravé miesto kvapnúť ten správny olej a bolo po škrípaní. Raz som prišiel domov s rozbitým bicyklom pod pazuchou, mal som potrhaný kabát, roztrhnuté nohavice a tvár samý škrabanec. Žena ustrnula: „Prosím ťa, čo si to robil?“ A ja som sa priznal: „Ale, šla po ceste taká kyprá blondínka a nemohol som sa za ňou neobhliadnuť a tak som vletel s bicyklom do priekopy s krovím.“ Čakal som hromobitie, ale manželka len sčervenela v tvári a povedala: „Ty starý osol!“ A šla mi dať iné oblečenie. Všetky ostatné komentáre si nechala pre seba a ja si to dodnes pamätám. Niekedy je mlčanie výrečnejšie a pôsobivejšie ako vodopád nadávok a rečí.

V Ježišovom príbuzenstve taktiež neboli ušetrení od rodinných malérov a problémov. Príčinou mrzutosti je práve ON - Ježiš. Ježiš to podľa ich mienky prehnal, lebo sa správal pohoršivo. Zbožní rabíni o ňom dokonca tvrdia, že sa spolčil s diablom. Iní hovoria, že sa pomiatol. Príbuzní majú o neho strach. Že to s tou zbožnosťou preháňa a doplatí na to, majú strach aj o seba, o dobrú povesť rodiny. Čo by ľudia o nás povedali, že sme nejakí fanatici. A tak sa všetci vypravlia, aby ho hoci aj násilím odviekli domov. Znemožnia mu verejné kázanie a o nejaký čas sa na to všetko zabudne. Ježiš sa vráti k tesáre, jeho učeníci k rybárskemu remeslu a bude pokoj.

A tak stoja príbuzní vonku. Možnože sa nemohli dovnútra pretlačiť pre množstvo ľudí. Možnože sa dovnútra ani nechceli dostať, veď tam Ježiš sedel spoločne s colníkmi, hriešnikmi, pohanmi..., a to nie je spoločnosť pre slušnú rodinu. A vtedy Ježiš týchto hriešnikov vyhlasuje za svoju novú rodinu.

Pán Ježiš sa nenechal znásilniť ani celou svoju rodinou. Vedel, čo je správne a držal sa toho aj proti vlastným príbuzným. Vďaka tomu sme dnes aj my, čo sme tu, súčasťou Ježišovej novej rodiny. My, obyčajní hriešnici, čo nie sme anjeli, ani svätci. Pán aj nás dnes pozýva k spoločnému rodinnému stolu, nazýva nás svojimi bratmi a sestrami: „Každý, kto plní Božiu vôľu, je mi bratom, aj sestrou, aj matkou.“

A aká je táto Božia vôľa, ktorú máme denne plniť, to vieme: aby sme boli na ľudí okolo seba dobrí, aby sme nezvádzali s Adamom vinu na tých druhých, ale aby sme s mamičkou spomínaného kaplána pomáhali previniťcom niešť jej následky. Skrátka, aby sme žili ako skutočná a opravdivá Božia rodina. Amen.

KATECHÉZA

Homília na 11. nedeľu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

A čo je Cirkev?

**Milí veriaci,
kto by si chcel prečítať nejaké vedecké jednanie o novom vedeckom objave vo fyzike, medicíne alebo filozofii, musel by najprv poznať celý slovník cudzích slov, odborných pojmov a zložitých abstrakcií, aby vôbec mohol porozumieť výpovedi tohto objavu. Málokto by na to stačil sám.**

Čo je na evanjeliu strhujúce, je práve to, že Pán Ježiš si k vyjadreniu najvyššej pravdy, nadčasovej a večnej, vystačil s najjednoduchšími pojmami a slovami. Pokúsme sa urobiť si malý slovníček z dnešného evanjeliového úryvku, kde Pán hovorí v podobenstvách o Božom kráľovstve. Nájde tu slov: „zem, semeno, steblo, klas, plody, záhradné rastliny, konáre, strom, vtáci, hniezda, tieň...“ Každý

tomu môže porozumieť, aj ten najjednoduchší, nevzdelaný či negramotný človek. Pravda je naozaj niečo priesačné a jednoduché, čo môžeme pochopiť a prijať jedným dychom.

Keby sme si ten slovníček chceli doplniť a hľadali by sme v iných kapitolách evanjelia, kde Ježiš hovorí o Božom kráľovstve, našli by sme množstvo ďalších, zdanlivo prozaických či banálnych pojmov: „trieska, trám, ucho ihly, dokonca aj hrniec, olej do lampy, mierka múky, cesto v korytku a mnoho ďalších slov, ktorým každý rozumie.

Jeden otec mi rozprával, že pri nedeľnej rodinnej prechádzke hrali rodičia s deťmi túto hru: Pozerať sa v prírode okolo seba a z toho, čo vidíš, určí, kde je o tom vo Svätom písme zmienka. A otec sa zve-

ril, že mu pripadalo, akoby všetko to, čo Pán Boh stvoril milióny rokov pred človekom, boli už vopred pripravené podobenstvá, dokonalé podobenstvá, presne na mieru nášmu ľudskému chápaniu. Ako by mali stvorené veci okrem praktického významu pre človeka ešte iný význam, hlbší, utajený a skrytý, čakajúci, až kým ho človek objaví a rozlíšti, čo mu Boh chce povedať.

Znalci, ktorí študujú staré obrazy, sú schopní z nepatrného detailu diela určiť autora, pretože každý ťah štetca má svoju charakteristiku a vypovedá o vnútornosti a povahe toho, či onoho majstra. Podobne je to aj pri pohľade na Božie dielo. Aj v tom najmenšom zrníčku sa zrkadlí veľkosť a láska Tvorcu, jeho zámer, jeho odkaz, jeho pozdrav tebe.

1 sv. prijímanie v Ovčích; snímka: P. Čech

1 sv. prijímanie v Ovčích; snímka: P. Čech

Mnoho ľudí sa ponáhľa do prírody. Značkované chodníky v horách sú plné turistov v zime aj v lete. Ateisti, pokiaľ sú schopní nadchnúť sa Božím dielom, sú už v istom kladnom vzťahu k Tvorcovi - Bohu, či si to uvedomujú alebo nie. Zvlášť vtedy, keď takýto neveriaci vykriknú: „Ach, aká krásna“, a dodá, hoci nechce: „Bože môj!“

Predstavme si výstavnú sieň, kde sa tiesnia davy ľudí, aby sa nechali fascinovať obrazmi vystavujúceho autora. Aj keď ho osobne nepoznajú, tým, že ich oslovuje maliarovo dielo, tohto maliara vlastne uznávajú, potrebujú a milujú. O čo nádhernejší zážitok má kresťan, ktorý sa pri prechádzke prírodou nielen kochá, nielen vstrebáva harmóniu a krásu stvorenia, ale oslovuje Tvorcu, ďakuje mu, necháva si všetko vysvetľovať priamo od Neho. A pokiaľ hovorí o zniečku, z ktorého má vyrastať strom s veľkými konármi pre mnoho listov, plodov a hniezd, pokúsime sa toto podobenstvo ešte viac rozvinúť. A čo je Cirkev? Je to tajomné Kristovo telo, ktorého sme údmi a Kristus je Hlava. Počiatky Cirkvi boli nepatrné, 12 apoštolov. Dnes je apoštolská, všeobecná Cirkev obrovským stromom a my sme zaštepení.

Každý strom má dve časti, jednu nad zemou, druhú pod jej povrchom, jedna je viditeľná, druhá je skrytá. A napriek tomu obe spolu súvisia. Práve pevnosť, hĺbka a sila koreňov určuje, akú veľkú korunu si môže strom dovoliť hore, koľko ovocia môže vydat a uniesť. Strom s košatou korunou, ale plytkými koreňmi nemôže existovať. Vyvrátil by sa pri prvom náraze víchrice. Taktiež aj my máme byť pevne zakorenení v Bohu. To má byť prvá a základná snaha nášho života, na prvý pohľad zdanlivo neefektívna a skrytá. Ale len ten kresťan, ktorého život je v koreňoch pevne spojený s Ježišovými hĺbinami, zrastený s jeho vôľou a životom, ten sa dočká hojnej úrody. Na svojich deťoch, vo svojej rodine, vo svojej práci aj v utrpení.

Pane, keď o chvíľu vyjdeme do sveta na školské výlety, do sveta, ktorý je plný podobenstiev o Tebe a o Tvojej láske k nám, poď s nami! Nauč nás vidieť všetko tvojím pohľadom a milovať všetko a všetkých tvojím srdcom. Amen.

KATECHÉZA**Homília na 12. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša****„Neboj sa, ved' ja dobre o tebe viem, ved' ja som s tebou“**

Milí veriaci, žijeme v srdci Európy, k moru máme ďaleko a preto s morom nemáme skúsenosti. O zážitku apoštolov z dnešného evanjelia by dokázali s pochopením rozprávať napr. japonskí rybári. Tí vedia, čo to znamená, keď sa more náhle rozbúri a k brehu je ďaleko. Búrka. Nie sú však len búrky na mori, sú aj búrky v živote národov - vojny, sú búrky v ľudských osudoch, búrky známe aj v dejinách Cirkvi. Nie nadarmo sa hovorí o lodičke Cirkvi, plávajúcej oceánom času k brehu večnosti. A keď búrka vypukne, naraz sa veriaci pýtajú: „Kde si, Pane Ježišu, prečo spíš a neutišiš búrku?“

Najnebezpečnejšou búrkou pre

Cirkev sú bludné učenia, lebo vychádzajú z lona Cirkvi a keby sme herézu, teda bludné učenie chceli prirovnať k životu štátu, potom pre každý štát je najstrašnejšou občianska vojna. Sotva Cirkev získala slobodu, sotva sa začala rozvíjať, prišiel s bludným učením kňaz Árius. Hovoril: Ježiš Kristus nie je pravým Božím Synom, ale len dokonalým Božím tvorom, vyslancom Boha. Jeho učenie bolo síce odsúdené na 1. koncile v Nicei, ale prepuklo znova a začalo si získavať mnohých biskupov, cisárov, kresťanov. Nastal tvrdý boj, a to nielen boj ideologický.

Alexandrijský patriarcha sv. Atanáž musel ísť päťkrát do vyhnanstva, ku sklonku života žil niekoľko mesiacov v hrobke rodi-

čov, zdalo sa, že ariáni, pre ktorých bol každý prostriedok dobrý, zvíťazia, že Kristocentrická cirkev stratí zmysel existencie. Mnohí sa vtedy pýtali: „Pane Ježišu, Majster náš, je ti jedno, že hyrieme?“ Pán Ježiš nespal. Blud pominul, viera v božstvo Ježiša Krista zvíťazila.

A pozrime sa na smutný obraz renesančnej Cirkvi. Mnohí biskupi zabudli na svoje poslanie, mnohí žili životom rozmarných kniežat a nie apoštolov. Na nešváry začal poukazovať kňaz Ján Hus, ale tento veci skôr uškodil, ako pomohol. Martin Luther, reholný kňaz, začína svoju reformáciu otvoreným útokom na Cirkev. Reformácia sa šíri po celej Európe, celé náro-

1 sv. prijímanie v Ovčí; snímka: P. Čech

dy opúšťajú Cirkev a zasa sa mnohí pýtali: „Pane, kde si? Prečo nezakročíš?“ A Pán nespal. Poslal horlivých biskupov na tridentský snem a ten obnovil Cirkev. Poslal apoštolov ako sv. Ignáca z Loyoly, sv. Petra Kanisia, sv. Karola Boromejského a tí viedli Cirkev k náprave života. Cirkev prečkala aj túto búrku.

Keď pápež Ján XXIII. zvolal v roku 1962 2. vatikánsky koncil, prešla Cirkev búrlivým obdobím. Otvorená, niekedy ostrá diskusia na koncile viedla niektorých k domnienke, že Cirkev prežíva veľkú krízu, že sa rozpadne. Po koncile nastáva zdanlivý chaos. A zasa sa mnohí pýtali: „Kde si, Pane?“ Pán Ježiš však nespal, bdel. Všetko sa upokojilo a vidíme, že Cirkev kvitne, že koncilom prišla nová miazga, nová sila.

Koľko búrok prenasledovania prežila Cirkev vo svojich dejinách! Celé rímske impérium sa postavilo proti kľúčickej Cirkvi. Krv mučeníkov bola semenom nových kresťanov. Pohanstvo Cirkev nezničilo. Nezničilo ju ani sťahovanie národov, ani úpadok rímskej ríše. Cirkev nezničil ani islam a v roku 1683 stáli Turci pri bránach Viedne. Cirkev nezničila ani francúzska revolúcia, ani zloba nacizmu. Aj keď sa veriaci v každom prenasledovaní úzkostlivo pozerali, kde je viditeľná pomoc Božského Spasiteľa a zdalo sa, že Pán Ježiš spí, On nespal, nakoniec vždy Božia moc zvíťazila nad ľudskou zlobou.

Búrky v ľudskom živote. Všetci sme už niekedy zažili pocit ľudskej bezmocnosti. Keď sme ťažko ochoreli, alebo sme sa museli bezmocne pozerať na trápenie blízkeho človeka. O ľudskej bezmocnosti a Božej moci hovorí dnešné Božie slovo. Každý z nás už prežíval svoju vlastnú búrku: chorobu, starosti, strach, smrť najbližších. Aj my sme sa pýtali: „Pane, prečo ma nepočuješ, prečo mi nepomôžeš, prečo nezakročíš?“ Zdalo sa nám, že Spasiteľ nepočuje. Ale On sa na nás pozeral a láskavo hovoril: „Neboj sa, veď ja dobre o tebe viem, veď ja som s tebou.“

Premyslime si dnešný zázrak, ktorý nám pripomína, že Boh je Stvoriteľom všetkého a preto je aj Pánom všetkého. Niekedy dopúšťa búrku na národy aby ich priviedol k sebe, niekedy trpí - dovoľuje, že Cirkev je prenasledovaná a ponižovaná, aby ju očistil a tým priviedol k ďalšiemu rozmachu, niekedy dopúšťa aj búrku v našom živote, aby nám pripomenul našu malosť a slabosť a svoju moc, ktorá je ochotná nám pomôcť.

Preto nevolajme: „Majstre, je ti to jedno, že hynieme?“, aby nám nemusel vyčítať: „Prečo sa bojíte? Ešte stále nemáte vieru?“ Radšej vyznajme svoju neochvejnú vieru: „Ježiš je Boží Syn, lebo ho poslúcha aj vietor, aj more a On nás nikdy neopustí. Cirkvi, svetu aj nám vždy pomôže!“ Amen.

1 sv. prijímanie v Ovčích; snímka: P. Čech

KATECHÉZA

Homília na slávnosť sv. apoštolov Petra a Pavla
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Ty si Peter, skala... a pekelné brány ju nepremôžu“

Milí veriaci,
rozhovory Pána Ježiša s apoštolmi, keď kráčali po rôznych apoštolských cestách, museli byť zaujímavé. Napríklad dnešná otázka na ceste k Cézarei Filipovej: „Za koho ľudia pokladajú Syna človeka?“ Odpovede sú rôzne, ale len jedna je pravdivá. Hovorí ju apoštol Peter: „Ty si Kristus, Syn živého Boha.“ A nasleduje Ježišova pochvala: „Blažený si Šimon, syn Jánov... a ja ti hovorím, ty si Peter, skala, a na tejto skale vystavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu! Tebe dám kľúče od Nebeského kráľovstva, čo zviažeš na zemi, bude zviazané aj v nebi, čo rozviažeš na zemi, bude rozvia-

zané aj v nebi.“

Je to podstatná udalosť z verejného života Pána Ježiša. Jeho slová dokazujú, že Kristus založil na zemi viditeľnú Cirkev na Petrovej skale a apoštola Petra ustanovil za hlavu tejto Cirkvi - za 1. pápeža.

Po nanebovstúpení a zoslaní Ducha Svätého Cirkev pokračuje v Kristovom diele. Hlása národom dobrú novinu, ktorú Ježiš priniesol na svet a posväčuje ho sviatosťami, ktoré Spasiteľ ustanovil. Poslanie Cirkvi nie je ľahké, ako o tom svedčia mučeníci, prenasledovanie, ale aj pokusy o vnútorný rozklad bludným učením. Cirkev odoláva všetkým diablovým nástrahám, lebo je vystavená na Petrovej skale a pekel-

né moci ju nepremôžu. Nad pokladom viery a čistotou mravov bdie hlava Cirkvi - pápež!

Ako Cirkev prechádza rôznymi obmenami, tak aj veľkňazi na Petrovom stolci podliehajú zmenám. V prvých troch storočiach byť pápežom znamenalo byť mučeníkom. Keď Cirkev získava slobodu a začína sa plne rozvíjať, začína aj pestrá galéria nástupcov sv. Petra. Prvým rehoľníkom, ktorý sa stal pápežom, bol Gregor Veľký. Najodvážnejším a najbojovnejším zástancom práv Cirkvi bol mních Hildebrand, pápež Gregor VII. V boji o tzv. investitúru priviedol pyšného cisára Henricha IV. k verejnému pokániu v Canosse v roku 1077. Slávu a moc pápežského štá-

1 sv. prijímanie v Ovčí; snímka: P. Čech

1 sv. prijímanie v Otvčí; snímka: P. Čech

tu, aký vznikol na území Talianska, povzniesol jeden z najschopnejších pápežov vôbec Inocent III. (1198-1216).

Po smrti Celestína III. zvolili kardináli najmladšieho, ale aj najpovolanejšieho zo svojho stredy, 37-ročného Lotharda Conti. Bol to svätec aj učenc, diplomat aj bojovník, ktorý povzniesol pápežstvo na najvyššiu moc v kresťanskom svete. V dobe renesancie vynikli pápeži ako mecenášovia, podporovatelia umenia. Najväčšiu popularitu si získal Július II. V jeho službách pracovali takí umelci ako Michelangelo, Bramante, Rafael. On v roku 1506 položil základy pre svätopeterský chrám. Kto by aspoň niečo nepočul o výzdobe Sixtínskej kaplnky, kde volia pápežov?

Doba a pomery sa menili, striedali sa pápeži veľkí aj priemerní, svätci aj skôr svetáci, ako cirkevní panovníci žijúci na výslňi doby alebo trpiaci ako Pius VI. Žil v dobe francúzskej revolúcie, videl úpadok pápežského štátu, vandalské ničenie Ríma a kultúrnych pamiatok vôbec. Ako 82-ročný starc musel opustiť Rím, umiera v meste Valencia vo väzení v roku 1799 pochovaný bez kňaza, bez kríža, bez modlitieb. Nie menej trpký život viedol aj jeho nástupca Pius VII.

Novovek je poznamenaný rozvojom priemyslu, vznikom robotníckej triedy, nástupom socializmu, ale taktiež aj veľkými postavami pápežov Leva XIII., sv. Pia X., Benedikta XV. Prvá svetová vojna pustoší Európu. Preto Pius XI. ustanovuje v roku 1925 sviatok Krista Kráľa, chce všetko obnoviť v Kristu. Pius XII. riadi Cirkev počas druhej svetovej vojny a po nej. Na Petrov stolec prichádza dobrotivý Ján XXIII. Tento zvoláva 2. vatikánsky koncil, aby prevetral Cirkev. Dielo koncilu a pokoncilové problémy rieši s rozvahou a múdrosťou Pavol VI. Začína aj cestovať po svete, bol v Indii, na Filipínach, v Ugande, v OSN v New Yorku. Vo Svätej zemi pripomína ľudstvu Kristovo poslanstvo.

Svet je rozrušený smrťou Jána Pavla I., ktorý riadi Cirkev len 33 dní a ešte väčšia senzácia, keď kardinál Felici 16. 10. 1978 zvestuje svetu: „Habemus papam, cardinal Carolum Wojtyla, Ján Pavol II.“ Prvý slovanský pápež, ktorý udivuje svet svojou vitalitou, životaschopnosťou, odvahou, srdečnosťou a ďalšími misijnými cestami po všetkých kontinentoch sveta.

Modlime sa dnes pri sviatku prvého pápeža a najväčšieho z apoštolov, aby Duch Svätý dával Cirkvi aj Svätému Otcovi čo najviac darov, aby Cirkev rozkvitala a šírila evanjelium vo všetkých národoch, aby Svätý Otec bol naďalej svedomím sveta a aby sa stále viac naplňali Spasiteľove slová: „Ty si Peter, skala... a pekelné moci ju nepremôžu.“ Amen.

Rozhovor

Mgr. Pavol Knut, rogacionista, rektor a duchovný správca pre Nemocnicu v Prešove

Tento rozhovor vznikol pri príležitosti odpustovej slávnosti patróna našej farnosti, sv. Jozefa, robotníka.

Dnes je u nás hosťom, slávnostným kazateľom, duchovný otec Pavol Knut, rogacionista. Nechám ho predstaviť sa... Odkiaľ pochádzate, duchovný otec?

Pochádzam z dedinky menšej ako Vítaz, necelých tisíc obyvateľov, pod Čiernou horou - Poloma, okres Sabinov.

Doprava sa ide na Šarišské Dravce a doľava do Polomy.

Podľa toho, z akého smeru. Keď smerom na Lubovňu, doľava sa odbočuje do Šarišských Draviec a doprava sa pokračuje na Krásnu Lúku.

Rodičia, mamka a otec sú z Polomy?

Áno, obidvaja sú rodákmi z Polomy. Priezvisko Knut je v Polome najrozšírenejšie, na treťom mieste. Genčúr, Hovanec, Knut.

Inklinuje to ku germánskemu priezvisku...

Sú dva výklady, že má nórsky pôvod a iné pramene uvádzajú, že nemecký.

snímka: M. Magda

Hnatovci tam tiež boli...

Áno, boli v susednej dedine v Blažove. Váš duchovný otec Marek bol niekedy u nás rok kaplánom, asi v r. 2005 alebo 2006. Tiež pochádza z tohto kraja po otcovi. Blažov bola gréckokatolícka rusínska veľká obec. Režim tam mal iné plány. Vystaľoval odtiaľ asi sedem dedín a urobil vojenský priesťor. Ešte si pamätám Polomu, roky 1985, 1986, chodil som na borovnice do lesa. Bolo vidieť chrám, vežu, ešte tam stál. Spravili tam vojenské lesy, sklad na chemikálie, na umelé hnojivá. Niekomu ležal chrám „v žalúdku“. Boli to posledné roky totality. Dali ho vystreliť do vzduchu. Teraz sa tam rodáci snažia obnoviť to. Postavi-

li na mieste fary kaplnku, potom tam kopali, odkrývali. Z chrámu našli podlahu, zasypanú hlinou, čistili ju. Zostala podlahu a dlažba.

Viete všetky dediny, ktoré mohli zaniknúť?

Najväčšia bola Blažov, Blažovská dolina, Čerteš, Ruskínovce, ďalšie si nepamätám.

Ten vojenský obvod ide až...

Za Tichým potokom začína vojenský obvod. Kataster lesov v Polome patrí tiež do vojenského priestoru.

Až po Lubicu?

Áno, až po Jakubany. Za Blažovom je cesta, lebo tam ťažia drevo. Dá sa tam dostať cez Blažov do Jakubian, do Kežmarku, do Lubice, je tam križovatka ciest.

Vaša rodina, súrodenci...

U nás je obec čisto katolícka. Aj fara, starosta. Sme filiálkou Šarišských Draviec. Bola v minulosti farnosťou, ale keď bola reformácia, aj naša obec sa stala evanjelickou, potom bola obnovená. Vrátili sa ku katolíkom, ale farnosť už nebola obnovená. Ako filiálka sme patrili najprv k Brezovici, neskôr k Šarišským Dravciam. Sú tam aj aj gréckokatolíci. Chodia do rímskokatolíckeho kostola. Som najstarší zo štyroch súrodencov. Mám dve sestry a najmladšieho brata. Sestry bývajú v susedstve s rodičmi, brat býva u rodičov.

Otec je rád, že má všetkých pokope. Základná škola je v Polome?

Naša obec, keďže je okrajová, tam sa končí svet, hovorím, že tam sa začína začiatok. V minulosti sa porovnávali iba strediskové obce, povolenia na výstavu, infraštruktúra. My sme boli určení na zánik. Výstavba bola zakázaná, stavalo sa na čierno. Aj moji rodičia si až neskôr dodatočne vybavili povolenia, zaplatili pokutu za čiernu stavbu. U nás bola škola prvý stupeň 1. – 4. Chodil som u nás. Škôlka u nás nebola. Mal som krásne detstvo doma, pomáhal som rodičom na poli. Mali sme kravu, chodil som pásť husi. Keď som mal ísť do základnej školy, mali sme prípravku. Išli sme počas dvoch, troch mesiacov na jeden deň do školy trocha sa naučiť po slovensky. Bola to dvojtriedka. Budova patrila v minulosti Cirkvi, bola zoštatnená: Boli iba dvojtriedky, učili sme sa na smeny dopoludnia a popoludní. Potom som išiel do Šarišských Draviec, kde chodili deti aj z okolitých dedín.

Povolanie začalo už v ranom detstve...

Mali sme v rodine kňaza, bol to

ujo mojej babky. Nepamätám si ho. Zomrel v 70. roku. Posledné roky prežil v rodnej obci. Poznám ho iba z rozprávania rodákov.

Priezviskom Knut?

Nie, Peter Genčúr. Vedel som, čo chcem v živote robiť. Pravidelne som chodil do kostola. U nás boli iba štyria miništranti. Boli vybraní z rodín kostolníka, kurátorov, kantora. Oni mali vyhradené miesta. Až keď prišiel kňaz Andrej Slaninka, rodák z Ražnian, narodil sa v r. 1913, bol mimo pastorácie, vo väzení. Keď už mohol ísť do pastorácie, pýtal si väčšiu farnosť, aby odčinil tie roky mimo pastorácie. Prišiel k nám do Šarišských Draviec, do farskej obce. Filiálky Poloma a Krásna Lúka sú čisto katolícke. Pôsobil tu 19 rokov.

Bol vaším vzorom od začiatku?

Áno. Prišiel z väzenia, bol poznačený na zdravotnom stave. Zomrel ako 72-ročný. Bol menovaný nový kňaz a čakal, keď príde nástupca, aby fara nezostala prázdna. Potom sa odsťahoval, uvoľnil faru svojmu nástupcovi. Vrátil sa do rodnej obce do Ražnian ku synovcovi. Zomrel v auguste 1985. Bol som na jeho pohrebe. V minulom roku som bol navštíviť jeho hrob, mal portrét novokňaza v reverende. Potom prišiel mladý, horlivý kňaz Jozef Korem, rodák z Drienova. Bol kaplánom v Prešove, naša farnosť bola jeho prvou farnosťou, rok 1985. Začal sa naplno venovať deťom, mládeži. Farský kostol bol v dezolátnom stave, na spadnutie. Bola to kultúrna pamiatka. Bol malý, nestačil. Obec sa stala stredisková, dostal pozemok na výstavbu. Keď bolo veľkonočné trojdnie, schádzali sme sa z filiálkou, kostol bol maličký. On povzniesol duchovný život v našej farnos-

ti. Bol organizátorom, stavbárom. Roky komunizmu, socializmu. Zorganizoval s veriacimi potajomky nákup materiálu – cement, železo, štrk a podobné veci po rodinách. Robilo sa v noci. Chrám sa rozšíril o bočné lode, vykopali sa základy. V jednu noc sa zabetónovalo, kopal sa ručne. Zišli sa chlapi, ako chlapec som chodil pozeráť na bicykli. Potiahli sa obvodové múry. Potom prišla ozvena, za kňazom prišla Štb na faru, zbili ho. Ale chrám už bola začatá stavba, nedalo sa cúvnuť. Pokračovalo to ďalej. Vtedy nášmu duchovnému hrozilo prepustenie z kňazskej služby a väzenie. Zachránilo ho, že prišiel 17. november 1989. Nakoniec neskončil vo väzení. Chrám dokončil a v r. 1991 išiel do Sniny. Tam tiež bolo treba rozšíriť kostol, tak ho tam poslal vtedajší biskup. Začal s nami prípravu na birmovanie. Keď sa ľudia, veriaci, dozvedeli, aké má biskup s ním úmysly, išla na biskupský úrad delegácia. Nepochodili sme. Nakoniec išiel do Sniny. Prišiel ďalší mladý kňaz od Bardejova, rodák z Kľušova Stanislav Šverha. Pokračoval v tom, čo rozbehol jeho predchodca. Aj u nás v Polome sa rozširoval chrám, aj na filiálke v Krásnej Lúke. Venoval sa mládeži. Jozef Korem aj Stano Šverha pôsobili u nás päť rokov. Z toho obdobia je veľa povolaní.

Pohybovali ste sa v tomto prostredí cez miništrovanie skrz otca?

Ja som neminištroval. Najprv to boli štyria, ktorí mohli. Potom, keď prišiel mladý horlivý kňaz Jozef Korem, tak sa to rozšírilo, pribudlo chlapcov, miništrantov. Keď bola možnosť, každý z chlapcov chcel miništrovať. Boli tam aj bitky. Kto mal silnejšie lakte, tak miništro-

val. Ja som nebol taký výbojný. Túžil som miništrovať, ale neprebíjal som sa. Môj bratranec chodil miništrovať, hovoril kostolníkovi: „Zavolajte jeho, bo on chce miništrovať“. Boli tam skupiny A a B. Ten duchovný mal takú duchovnú predpoveď, že z Polomy bude veľa povolání. Z farskej dediny a z krásnej Lúky bolo veľa povolání. Od nás z Polomy sme iba dvaja kňazi.

Tam vzniklo vaše povolanie. Teraz vysvetlite, prečo rogačionisti. Ako ste k nim prišli?

Od malička som vedel, čím chcem byť. Chodil som po odpustoch. Keď som končil základnú školu, bolo treba podať prihlášku na strednú školu. Vedel som, že chcem byť kňazom. Maturita je nevyhnutná, aj vodičský. Na akú školu? Najbližšie k nám. Bol som zvyknutý na domáce prostredie. Najbližšie mesto boli Lipiany, tam bolo gymnázium. Tam sa dala získať maturita,

ale nedal sa získať vodičský. Bola tam aj poľnohospodárska škola. Tak som si tam dal prihlášku. Budem mať vodičský, lebo kňaz ho potrebuje, keď bude chodiť po farnostiach, po filiálkach. Maturita, aby som mohol pokračovať ďalej na teológii. Moja mama s tým nesúhlasila, že je to škola na nízkej úrovni. Tak do Sabinova. V Orkucanoch bola poľnohospodárska škola na vyššej úrovni, aby som tam išiel. Otcovi to bolo jedno. Mama: "Do Lipian neexistuje." Pre pokoj v rodine som dal prihlášku do Sabinova. Išiel som tam na skúšky. Boli tam dva odbory. Po skúškach predstava do Sabinova, to je 25 kilometrov, do Lipian len 12 km. Neprijali ma ani na odvolanie pre veľký záujem, bolo treba mať protekciu. Vtedy sme patrili pod okres Prešov. Prišiel mi papier z odboru pracovných síl z Prešova, že mám tam prísť na stretnutie ohľadom

mojich ďalších štúdií. Bol tam aj dátum, čas, kedy sa tam mám dostať. Ponúkli mi zoznam škôl, kde bolo ešte miesto, maturitné odbory, také vychýrené školy: Dopravná škola v Košiciach, Strojnícka škola v Prešove, Gymnázium v Lipanoch, Stavebná škola. Môj otec bol celý život stavbárom. Tá škola pripravovala pre firmy. Zbadal som, že Stredné odborné učilište s maturitou v Lipanoch. Mama bola z toho smutná. Nakoniec bolo po mojom, tak som chodil do Lipian. Keď som skončil školu, zamestnal som sa. Najprv som robil na družstve, medzitým prišiel prevrat. Nebola literatúra, iba samizdaty. Nebola možnosť odoberať, všetko bolo kontrolované. V rodinách boli iba Katolícke noviny, všetko bolo cenzurované, aby vyhovovali režimu. Po prevrate sa obnovila katolícka tlač. Bolo možné odoberať Katolícke noviny, v dedine ich odoberala každá

Odpust sv. Jozefa, robotníka; snímka: M. Magda

rodina, aj iné časopisy Misionár, aj východných obradov. Všetko som kupoval, odkladal som si časopis Ruženec. Niektoré som mal objednané, niektoré som kupoval. Rozmýšľal som, čo ďalej. Bolo treba sa zamestnať, z niečoho žiť. Zamestnal som sa vo firme, v ktorej pracoval otec celý život - v Inžinierskych stavbách. Po VSŽ-ke to bola najväčšia firma v Košickom kraji. Tým, že tam už otec pracoval dlhé roky, mal tam známosti, tak ma tam zobrali. Pracoval som aj v tejto doline. Vtedy sa začínala v Širokom diaľnica Široké - Branisko. Mal som veľa kolegov z Víťaza. Niektorých mená si pamätám.

Skúste...

Stano Sabol. Peter Jenča, mal reštauráciu v podnájme vo Fričovciach, tam sme chodili na obedy. Magda bol zamestnaný ako strážnik. Musel by som mať nejaký denník, aby som si ich pamätal. Vedel som, že s prácou to bude len dočasné. Bolo to v roku 1995 alebo 1996.

Stavalo sa tu ešte v roku 2000.

My sme sa vtedy rozhodli pre rekonštrukciu kostola sv. Ondreja.

Vtedy mali vo Fričovciach postavený nový kostol sv. Košických mučeníkov. Nevieť, komu bol zasvätený starý kostol. V tom novom kostole mali postavený iba dočasný drevený oltár, mal tam byť oltár kamenný. Terén na Branisku bol horský, kopce sa vyrovnávali, doliny sa zasypávali, veľa skál, kameňa. Vo Fričovciach bol vtedy duchovným otcom Ján Macko. Potreboval do kostola oltár. Blízko, pár krokov bolo kameň, ktoré stvorené na oltár. Zo zárezu pri Širokom sa vybral kameň, ktorý vyhovoval. Niekde ho opracovali a spravil sa z neho oltár do kostola svätých

Košických mučeníkov. Na sviatok svätého Ondreja, patróna košickej arcidiecézy, nás z firmy pozval duchovný otec na sv. omšu, mali sme pohostenie, agapé na fare. Už vtedy som rozmýšľal, že treba to, čím som chcel byť od malička. V Katolíckych novinách bol oznam: Chceš ísť do seminára, chceš byť kňazom? Ak máš maturitu, ozvi sa, napíš. Aj v rôznych časopisoch, napríklad dominikáni: Chceš byť dominikánom, chceš byť jedným z nás? Príď medzi nás! Časopis Misionár, ktorý vydávali redemptoristi, Blahovistník vydávali baziliáni, tam bol takisto oznam. Prídem a poviem: Chcem byť jedným z vás? Zdalo sa mi to odvážne. Vždy som čítal a odkladal si Katolícke noviny. Bola tam príloha novokňazi, mám ich odložené doma v archíve. Tam som čítal o jednom - Jozef Humeňanský, rehoľa rogacionistov, mal primície v Ovčom. Počúval som Vatikánsky rozhlas, počas totality ho rušili. V nedeľu boli správy, bola tam reportáž o blahorečení nových kandidátov. Medzi nimi bol aj svätý Hanibal di Franca. Prečítal som si to, ale nevenoval som tomu pozornosť, veď to boli pravidelné blahorečenia, kanonizácie. Raz som sa dočítal v Katolíckych novinách, že kto hľadá svoje povolanie či manželstvo, či zasvätený život, či kňazstvo, otcovia rogacionisti ťa pozývajú, príď medzi nás. Napísal som list. Jeden mládenec, ktorý už bol na takom pobyte v Taliansku, bol sprostredkovateľom medzi Slovenskom a rehoľou. Publikoval oznam v Katolíckych novinách. Napísal som, že mám záujem o pobyt v Taliansku. Poslal som mu list. Prišiel jeden kňaz z Talianska. Vtedy bolo jedno stretnutie v Bratislave pre tých

zo západného Slovenska, druhé bolo v Prešove. Nakoniec z tých, čo sme boli v Prešove, nemal nikto záujem. Ja som tvrdil, že mám záujem, že chcem ísť. Kňaz mi sľúbil, že mi príde pozvanie, lenže neprichádzalo. Volal som tomu pánovi, ktorý publikoval oznam v Katolíckych novinách. Mám vraj počkať, lebo Taliansko je svojrázna krajina, pošta je tam pomalá. Keď mi kňaz sľúbil, určite mi príde pozvanie. Neprišlo však nič, čakal som. Keď pozvanie neprichádzalo, volal somu mu. Pobyt začínal v októbri, tak treba vyskúšať opäť o rok. Po roku bol opäť oznam v novinách. U nás bola poštárkou staršia pani, nechodila od domu k domu. Neprišlo mi nič. O rok prišiel opäť kňaz na Slovensko pre tých, ktorí mali záujem. Pamätal si, že som bol aj minulý rok. A prečo si neprišiel? Neprišiel mi pozývacie list. Poznačil si, podčiarkol, zvýraznil. Potom prišlo pozvanie z Talianska. Vtedy cestovanie nebolo také jednoduché ako teraz. S tým pozvaním, ktoré som mal, bolo treba ísť na nunciatúru do Bratislavy, že áno, je to hodnoverný list, taká rehoľa v Taliansku existuje - odporúčanie z nunciatúry. Bolo treba ísť podať žiadosť na ambasádu. Bolo to obdobie, keď veľa Slovákov chodilo za prácou do Talianska, paradajky, jablká, ovocie. Pred ambasádou stáli nekonečné rady na podanie žiadosti, povolenia na pobyt. Po mesiaci som zase stál v tých dlhých radoch. Tak sa to pomaly kryštalizoval môj pobyt v Taliansku. Naši doma tušili, že niečo podnikám, lebo nič som nepovedal. Predtým som nikam necestoval, do roboty, domov, s partiou výlet poblízku. A teraz idem do Bratislavy? Prišlo pozvanie, bol som rozhodnutý ísť. Bol

Odpust sv. Jozefa, robotníka; snímka: M. Magda

som zamestnaný, vtedy sa rozbiehali práce, zákazky. Dostať sa do práce sa dalo iba po známosti. Keď som prišiel na personálne oddelenie, povedal som, že chcem dať výstup. Ako si to predstavujete? Treba dať výpovednú lehotu. Žiadosť, kým to schvália. Potom musíte ísť za vaším vedúcim. Keď vám to on podpíše, bude s tým súhlasiť, môžeme pokročiť ďalej. Keď nepodpíše, nemôžete dať výstup. Medzitým sa otvorila jedna krátkodobá stavba v Nitre. Pripravoval sa terén pod výstavbu Citroen Peugeot. Mal som tam ísť na týždeň a z týždňa bol mesiac. Chodil som tam na týždňovky. Bol tam stavbyvedúci Marián Čuha. Potreboval som ísť za ním, aby mi podpísal výstup. Vravil mi: „Zaleží to odo mňa, keď podpíšem. Povic dôvod, čom chceš isc hetka.“ „Chcem isc do Talianska, do jednej reholi. Tak chcem pokračovac.“ Najprv bolo, že nepla-

tené voľno. „Nie, to je už definitívne. Úplná zmena.“ Nakoniec moju žiadosť podpísal. Prišiel do Širokého. Otec tu robil v Širokim. U nas bolo, že dze jeden, tam pul dzedziny, partia chloпоч z Polomy. Idze za ocom: „Ta tvuj syn idze za farara do Talianska?“ Otec o ničom nevedel. Tak sa to rozšírilo. Ja som to všetko organizoval potajomky. Nakoniec to...

...,mušilo isc von“.

Hej. Bolo tam treba aj odporúčanie od lekára. Musel dať potvrdenie, že som „schopný na štúdium v zahraničí“. Mali sme lekára, dobrý človek. Zomrel mladý, ani lekárom sa choroby nevyhýbajú. Mal pri sebe sestričku, ktorá mala pred ním kanceláriu a potom sa išlo k lekárovi. Prišiel som k nemu, že potrebujem od neho, že som schopný štúdia v zahraničí. Rozprával po šarišsky: „No, šak znace, mňa to nežaujima, jake študium. Potrebu-

jem vedieť kvôli tomu, aká krajina, aký druh štúdia. V niektorých krajinách sú testy na AIDS.“ Povedal som mu, že Taliansko, teológia. A sestrička, nechcem všetky ženy hádzať do jedného vreca, uši nastrožila, takoj šicko sluchala. Ale do pamäte. V tom čase jedna pani, suseda mojej babky, sa tiež písala Knutová. Mala zdravotné problémy, chodili s ňou často k lekárovi. Prišli k lekárovi a tá sestrička sa pýta: „A toten Knut, co idze za farara, to vaša rodzina?“ „Chtorý?“ „A sce rodzina?“ Roznieslo sa to. Tu v robote kolegovia a po Polome babkina suseda, že ja idzem za farára. Povedala babke. Babka mala dvoch synov - otca, bol starší, druhý syn zahynul počas vojenskej služby. Nedozvedeli sa podrobnosti, zahynul pri plnení služobných povinností, služba vlasti. Ostal iba jeden syn. Sme štyria súrodenci, bol som najstarší. Čo bolo treba bab-

ke pomôcť, tak som išiel, bývala sama. Dedo postavil so svojim bratom dvojdom. Ona mala svoje predstavy so mnou, že sa ožením, že „som dobrý chlapec, najdem sebe dobre dzifce. Pridzem byvac ku nej, ju doopatrujem.“ Tak še babka doznela. Koniec bol šťastný. Už som čerpal dovolenku, dostal som výpoveď. Bola jeseň, dedina sa živí doteraz poľnohospodárstvom. Bolo to koncom septembra, čistili sme repu na poli, zberali sme ja, mama, babka. Babka začala plakať: "Ta ti me opuščiš, idzeš do šveta." Mama o ničom nevedela, len pozerala. „Ja mišlila, že me doopatruješ, dochovaš šmerci,“ začala plakať. Nakoniec to prijali. Čo im ostávalo? Babka sa bála, či sa dožije mojej vysviacky. Formácia v reholi je troška dlhšia ako v diecéznom seminári. Išiel som na pobyt do Talianska na spoznanie, naučiť sa reč. Bolo nás 11, siedmi Slováci a štyria Česi. Iba ja sám som sa rozhodol pokračovať. Prvý rok učenie jazyka. Potom bol postulát, noviciát, štúdium filozofie. Medzitým sme mali pastoračný ročník. Bol som v Krakove, tam máme dom pri Božom milosrdenstve na ulici sestry Faustíny. Pokračoval som v štúdiu teológie. U nás je rehoľným pravidlom, že sa študuje aj licenciát. Roky plynuli. Mne sa zdalo, že to ide rýchlo. Babka sa už nemohla dočkať, že „ona umre, nedožije še mojej vysviacky“. V Assisi bol spoznávací pobyt, rozhodol som sa pokračovať. Potom som tam bol ešte ďalší rok v postuláte. Pokračoval som v Messine, na Sicílii. Tam sa narodil náš zakladateľ svätý Hanibal, je tam aj pochovaný. V tom čase sme tam mali noviciát. Po roku sa píše žiadosť, kto chce pokračovať o rehoľné sľuby.

Tak som napísal žiadosť, rehoľní predstavení ma uznali ma za hodného, tak som mal mať prvé sľuby. Volám domov našim, že buem mať prvé sľuby, že treba prísť. „Ty šaleni, nemáš rozum, na koňec šveta.“ Sestra stavala dom. „Oňi pežeži nemaju. Treba im na dom. Ňe, ňepridze ničto.“ Tak dobre. V noviciáte sme boli štyria, dvaja Taliani - jeden Sicíľčan, jeden z juhu Talianska, jeden Poliak a ja. Hovorím majstrovi: „Nepríde nikto. Spoj sa so mnou v duchu.“ Raz zvonil telefón, volali naši, že prídu. Babka sa rozhodla, že ide. Babka chce ísť, tak aj my ostatní... Nakoniec prišli. Objednali si v jednej firme mikrobús a prišla celá rodina, od najstaršej babky až po najmladšieho synovca na prvé sľuby do Messiny. Potom som pokračoval v Ríme. Tam máme seminár, tam som študoval filozófiu na Lateráne. Medzitým sa otvoril dom vo Varšave, potom aj v Krakove.

V ktorom roku ste odišli do Talianska?

V októbri 2003.

Prvé sľuby boli...

8. septembra 2016 som mal prvé sľuby. V Assisi sa dozvedeli, že „ty si zo Slovenska, Slovák, ty poznáš Jozefa Humeňanského“. Čítal som v Katolíckych novinách, že mal primície. Slovensko je malá krajina, osobne ho nepoznal. Jožko vtedy pôsobil vo Rwande, postupne som ho osobne spoznal.

Kedy boli večné sľuby?

Po štúdiu filozofie na Lateráne som išiel do pastoračného ročníka, ide sa "do terénu" vyskúšať. Rok som bol v Krakove, tam sme mali formačný dom. Zmenilo sa to. Keď chcel ísť k rogacionistom nejaký Slovák, išli do Krakova. Boli tam traja Slováci, dvaja Poliaci,

kandidáti. Rok ubehol rýchlo. Vrátil som sa naspäť do Ríma, pokračoval som v teológii. Pre nás je významný deň 8. september – Narodenie Panny Márie. Je tradíciou, že 8. septembra sú prvé sľuby, obnova sľubov a večné sľuby. 8. septembra 2012 som vstúpil. Večné sľuby som mal v Krakove. Tým, že Krakov je bližšie ako Rím, tak som sa dohodol s predstavenými a tí mi dovolili. Obnova sľubov bývala v Ríme v našej farnosti. Mal som výnimku, že večné sľuby som mal v Krakove v Sanktuáriu Božieho milosrdenstva v kaplnke. Po večných sľuboch som mal pokračovať v licenciáte. Prišiel za mnou predstavený, že už nie som mládenec, už nemusím byť v seminári. Môžem pokračovať v štúdiu a byť v nejakom inom dome na pomoci. Poslal ma na perifériu Ríma. Pôsoobil som tam v dome, bol to detský domov, náhradná rodina, chlapci z rozvrátených rodín. Boli tam aj spolubratia, ktorí mali zdravotné problémy alebo boli v pokročilom veku. tom dome. Okrem štúdia som mal na starosti ekonomat a zásobovanie domu. Rok som dochádzal do Ríma. Povedal som provinciálovi, že sa nedá slúžiť dvom pánom. Netúžim po tituloch. „Tak sa rozhodni, či zostaneš v dome, robiť to naplno, aj študovať. Aj na mňa je vefa, najmä cestovanie. Povedal, že treba dokončiť školu. Dal ma do farnosti v Ríme, mal som bližšie do školy. Pôsoobil som vo farnosti ako diakon. Dokončoval som štúdiá. 8. septembra 2012 som mal doživotné sľuby. Diakonskú vysviacku som mal na 4. veľkonočnú nedeľu, v nedeľu Dobrého pastiera vo farnosti, kde som pôsoobil.

*pripravili: A. Blizmanová a M. Magda
(pokračovanie v budúcom čísle)*

Pravda oči kole

Pravda mnohým oči kole,
to je veru pravda istá,
aj dnes robí mnohým bôle,
je to tak, jak za čias Krista.

Aj dnes máme farizejov,
čo sa hrajú na mocnárov,
ktorým efekt krásnych dejov,
nedá vliezť do vecí tajov.

Stačí im, že hrob je biely,
potešia sa jeho krásou,
nechce sa im hlbšie cíliť,
veď vnútri je plný frasov.

Pravda má však vždy dve tváre,
obraz o nej nie je celý,
keď cez srdca okuliare,
nepozrieš, kde láska velí.

Je to ťažšie, je však treba
k tomu, aby vpred sme išli,
nohy na zem zložiť z neba...
Medzi ľudí, dole z výšin!

Nesnaž preto pravde uhnúť,
skús sa trocha zahamovať,
vždy je ľahšie pravdu strhnúť,
ako sa s ňou konfrontovať...

(Ne)dokonalé srdce

Góóóóó! Štadión buráca, fanúšikovia spievajú
oslavné chorály. Futbalista, ktorý vsietil gól, s veľkým úsmevom beží do „autu“, aby smerom k fanúšikom urobil jedno gesto. Plné emócií, s ktorou sa chce podeliť. Bez slov, iba gestom. Zloží svoje dlane do tvaru srdca a posieľa ten svoj pozdrav tým, ktorí ho majú radi. Možno majú jeho fotku v mobile, alebo poster, ktorý sa vypína v detskej izbe, či vedia o ňom kopy informácií. Dať v dôležitom zápase celé svoje srdce do hry. Práve srdce je začiatkom cesty inšpirácie, odhodlania, nasadenia, zápalu – dať do dôležitých momentov nášho života svoje srdce. Patríme Ježišovi, veď srdcia našich rodičov pri našom krste, ktorý si väčšina z nás nepamätá, lebo sme boli maličkí, bili pre Ježiša. Ale to bol začiatok „zápasu“! Dôležitého pre našu diskvalifikáciu s hriechom a nadšenie hrať kvalifikáciu v Ježišovom tíme. So srdcom, ktoré nie raz, nie dvakrát bude pred situáciou, v ktorej ide o veľa, ide o všetko, ide o nás. JEHO dokonalé SRDCE, ktoré bolo prebodnuté kopijou vojaka na Golgote, je živé, bijúce, rozhodnuté sa darovať. Naše srdce, sval, ktorý bije deň čo deň, lebo bez neho to ďalej nepôjde, je skryté očiam našim i očiam sveta. Ale my vieme, že tlkot nášho srdca je pre nás „nedokonalých“ dokonalou odpoveďou Boha, že s nami počíta. Budme aj tento „srdcový“ mesiac srdečnejší, radostnejší a ... pripravení zložiť svoje dlane do tvaru srdca a ukázať Ježišovi, že chceme sa „bit“ za jeho farby a cítiť jeho DOKONALÉ srdce, ktoré s naším „nedokonalým srdcom“ bijú v harmónii spoločného príbehu. S tichým a pokorným srdcom.

mr herm

Odpuť sv. Jozefa, robotníka; ilustračná snímka: M. Magda

Kecharitomene

20. Milostiplná je našou orodovníčkou

Panna Mária má nesmierny vplyv na Božie Srdce. Vyprosí všetko, o čokoľvek požiada. Naozaj! Vyprosí nám večnú spásu, ak sa jej odovzdávame, čiže keď jej každý deň budeme opakovať, že jej úplne patríme a ona je celá naša. A môže s nami urobiť všetko, čo len chce.

Svedkom prejavu Máriinej moci ako orodovníčky bola svätá sestra Faustína. Videla súd nad Józefom Pilsudskim. Videla, že padol rozsudok – zatratenie. Keď si Pilsudski vypočul ortieľ, bol veľmi smutný a v tej chvíli Faustína uvidela, ako sa pred neho postavila Matka Božia. Prihovárala sa za nešťastníka u Otca, ktorý zmenil rozsudok na ťažký očistec. Padol rozsudok a zdalo by sa, že je nezmeniteľný. No prišla Panna Mária a vyprosila Pilsudskému spásu. Prečo mu Mária vyprosila spásu? Možno preto, že Józef Pilsudski nosil vo svojej uniforme medailónik Matky Božej, ktorý mu tam tajne všila mama. Vôbec o tom nevedel! Ale vari by mu to stačilo? Nie. Bolo to niečo viac. Neustále ružence jeho matky, ktoré sa hromadili počas celého života Józefa Pilsudského až do chvíle, keď sa zvažovala jeho večnosť pred Bohom. Som si istý, že jeho mama, ktorá sa za svojho syna vytrvalo modlila, verila, že bude spasený bez ohľadu na to, čo urobí, lebo ho odovzdala Matke Božej.

Tento príklad ukazuje, že rodičia musia dúfať až do konca, hoci to s ich deťmi nevyzerá dobre. Milá mama a milý otec, každá sekunda a každá minúta modlitby za tvoje deti sa hromadí v Máriinom srdci! Hoci sa ti zdá, že niekto zomiera nezmiernený s Bohom. Všetky tvoje modlitby budú zozbierané pre tú absolútne najdôležitejšiu chvíľu, keď sa tvoje dieťa postaví pred Boha, aby si vybralo večnosť s ním alebo zatratenie so satanom. Všetky modlitby a všetky odovzдания tvojich detí Matke Božej sa nahromadia pre tú prelomovú chvíľu. Nebojme sa, len dôverujme!

Príklad takejto dôvery nám dala spomínaná Marta Robinová. Mala brata, ktorý bol veľkým antiklerikálom, človekom, ktorý verejne vyhlásil, že nechce mať nič spoločné s Bohom, ani s Cirkvou. Keď k nej známi prišli s vydesenou správou, že jej brat spáchal samovraždu, ona sa len usmiala a nič nehovorila. Jej reakcia ich šokovala. Nedokázali to pochopiť a tak sa jej spýtali: „Ako to, že sa s tým netrápiš, veď je zatratený.“ Pamätajte, že sa to stalo ešte pre Druhým vatikánskym koncilom, keď samovrahov vôbec nepochovávali na cintoríne. Nielenže spáchal samovraždu, ale bol aj antiklerikálom, ktorý celý život nenávidel Boha a Cirkvev. Marta Rubínová chcela rozptýliť všetky pochybnosti pýtajúcich sa. Ešte raz sa usmiala a povedala: „Naozaj nepoznáte moc Božieho milosrdenstva.“ Bola si istá, že brat bude spasený, lebo celý svoj život a modlitby obetovala za jeho spásu. Bola si istá, že Ježiš ju nemohol nevypočuť. Pamätajte, musíme mať úplnú vieru a dôveru!

pripravil: MUDr. Blažej Vaščák

S Máriou za krajší život

Mária,

nauč ma zbožne žiť,

nauč ma dobrým (dobrou) byť,

nauč ma modliť sa,

nauč ma kajať sa.

Mária,

nauč ma milovať,

nauč ma bojovať,

nauč ma poslúchať,

nauč ma odpúšťať.

Matka Božia, Mária,

nauč ma verným byť,

nauč ma čistým byť,

nauč ma trpieť,

nauč ma zomrieť.

Keď príde smrtný boj,

Mária, pri mne stoj.

Na mňa nezabudni,

do neba ma vezmi.

Amen.

Vitaj Panna Mária vo Vítaze a zvíťaz v našich srdciach!

V rámci duchovnej prípravy veriacich putovala socha Panny Márie Fatimskej po farnostiach našej Košickej arcidiecézy. V nedelu si ju uctili veriaci v našej filiálke v Ovcí a podvečer sme ju išli privítať na koniec dediny aj my, veriaci z Vítaza. Krojované dievčatá z folklórnej skupiny Pridaň spestrili náš sprievod a naši hasiči ju s láskou a úctou niesli na nosidlách celou dedinou za spevu mariánskych piesní našich veriacich. Aj zvony na našom kostole sa rozozvučali na počesť príchodu našej Vznešenej Pútničky.

Piesňou Vitaj, tisíc ráz, vitaj, ó, Mária sme ju víтали v našom chráme, ktorý je zasvätený jej prečistému ženichovi - sv. Jozefovi, robotníkovi. Panna Mária mala vedľa obetného stola pripravené kvetmi vyzdobené miesto. Modlitbou sv. ruženca, ktorú viedol duchovný otec Marek a mariánskou piesňou sme sa lúčili s Pannou Máriou a tešili sa na zajtrajší deň.

Hlavná horliteľka pani Emília Uličná pripravila s členmi ružencových bratstiev v nasledujúci deň pestrý celodenný program. Horliteľia s členmi jednotlivých ruží sa striedali každú hodinu na modlitbách sv. ruženca, ktorý nám naša nebeská Mamka dala z neba ako reťaz, s ktorou zvíťazíme nad zlým duchom. Tento čas vyžaduje obeť zohnúť kolená, zobrať do ruky tú vzácnu zbraň – sv. ruženec, prichádzať na sv. omšu, aby sme vytvorili bezpečné prostredie pre naše rodiny, farnosti, pre naše Slovensko, pre celý svet.

Pred sv. omšou sme sa modlili modlitbu večeradla, o ktoré nás Panna Mária tak prosí, aby sme sa schádzali najmä v rodinách, pomáhali jej zachraňovať duše, zasväcovali sa jej Nepoškvrnenému Srdcu. Ako Noe staval koráb a všetci navôkol sa mu vysmieva-

snímka: M. Magda

li, keď prišla potopa, Noe s celou svojou rodinou vošiel do korába a zachránili sa. V dnešnej dobe je tým „korábom“ Nepoškvrnené Srdce Panny Márie, do ktorého vstúpime tak, že sa jej zasvätime. A Panna Mária, ako nám to slúbila, nás ochráni v dnešnej dobe. Ako v roku 1917 prosila: „**Pokánie, pokánie, pokánie!**“, to isté platí aj v dnešnej dobe.

Kládla som si otázku: Čo nám chceš, Panna Mária, svojím príchodom povedať? Keďže sa modlime večeradlo z modrej knihy Kňazom, najmilším synom Panny Márie, ktorá je darom Panny Márie, sa dozvedáme, čo od nás Panna Mária žiada: „**Len návratom k Bohu sa otvorí pre ľudstvo jediná možnosť záchranu. Preto musíte smelo rozširovať moje materské pozvanie k obráteniu a návratu k Bohu.**“ Aby sme pochopili, že Panna Mária nás potrebuje, musíme mať jasno v tom, že aj my ju potrebujeme. Posolstvom z modrej knihy nás Panna Mária učí, ako máme prejsť tou skúškou viery v dnešnej dobe - s ružencom v ruke a prijímaním Eucharistie.

Po modlitbe večeradla bola slávená svätá omša ku cti Matky Božej, ktorú celebroidli duchovný otec Janko a náš duchovný otec Marek v novom mariánskom rúchu. Po sv. omši predniesla hlavná horliteľka modlitbu rozlúčky s Pannou Máriou. Za spevu piesne Neopúšťaj nás sme ju odprevadili pred kostol, kde si ju prevzal duchovný otec a veriaci zo susednej farnosti Široké.

Boli to dva krásne mariánske dni v našej farnosti. Verím, že Panna Mária vypočuje naše modlitby, chvály, prosby a odprosenia, ktoré sme jej s láskou a vrúcnosťou našich srdc prednášali a skladali k jej nohám. Ako povedal sv. Maximilán Kolbe: „**Nikdy sa nebojte tak veľmi milovať Pannu Máriu, lebo nikdy ju nemôžete milovať viac ako Ježiš.**“

ctiteľky Panny Márie

Fatimská sobota v Obišovciach

Obišovce 4. 5. 2024, homília ThDr. Jozef Kmec, PhD., osobný tajomník arcibiskupa a ceremoniár

Drahí bratia v kňazskej službe, seminaristi, drahí bratia a sestry v Kristovi!

Mysliteľ a spisovateľ Dostojevskij chodieval často do chrámu, kde bola umiestnená ikona Panny Márie. Pozeral sa na ňu celé hodiny. Pýtali sa ho, prečo to robí? Odpovedal: „Lebo nechcem pochybovať o dôstojnosti života človeka.“ Čo znamenala táto odpoveď? Spisovateľ bol tak znechutený zo správania sa ľudí svojej doby, že začal pochybovať o ich ľudskosti a dôstojnosti. Túto biedu často opisoval vo svojich románoch. Preto potreboval dívať sa na obraz Madony, aby veril, že mu dáva silu veriť, že aj hriešny človek sa môže zmeniť.

Aj my sme tu po uplynutí zimných mesiacov znovu na tejto hore Putnok, aby sme sa zadívali do tváre našej nebeskej Matky na tento milostivý obraz, a to v pohnutých časoch, ktoré žijeme, v nádeji, že ona nám dáva silu veriť! Veriť, že aj hriešny človek a svet, v ktorom žijeme, svet pohltý vojnou, neláskou, korupciou, konzumizmom sa môže zmeniť. Dívame sa na jej tvár a kontemplujeme ju. Tak sa od nej učíme.

Deje sa tak vo veľkonočnom čase, ktorý prežívame. Čo myslíte? Zjavil sa Zmŕtvychvstalý Kristus svojej matke? Evanjelisti túto udalosť nezachytávajú. Avšak toto mlčanie nesmie viesť k záveru, že po zmŕtvychvstaní sa Kristus Márii nezjavil.

Sv. Jána Pavol II. tvrdil, že „je naozaj legitímne myslieť si, že Matka bola pravdepodobne prvou osobou, ktorej sa vzkriesený Kristus zjavil.“ Kardinál Sean Malley dodáva: „Išlo by o veľmi súk-

snímka: autor

romné, dôverné stretnutie, ktoré nie je zdokumentované v evanjeliách, ale je silne podporované logikou lásky a vzájomnej oddanosti Ježiša a Márie.“ O tom, že sa jej zjavil ako prvej pred kýmkoľvek iným, o tom boli presvedčení aj mnohí učitelia Cirkvi. Zo všetkých ľudí na svete bola to práve Panna Mária, ktorá najviac milovala Ježiša. A On povedal: „Kto miluje mňa, toho bude milovať môj Otec. Aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého.“ (Jn 14, 21)

V tomto mesiaci, - najkrajšom mesiaci roka, - odovzdávame sa prostredníctvom loretánskych litánií pod jej ochranný plášť. A dnes zvlášť pridávame aj modlitbu ruženca podľa priania Matky Božej vo Fatime.

Krása ruženca spočíva v tom, že môžeme Bohu v tak krátkom čase predniesť tými istými slovami – slovami modlitby „Zdravas Mária“ najrôznejšie prosby. Ako je to možné?

Slávny židovský náboženský filozof Martin Buber, vo svojich „Chasidských poviedkach“ píše o jednom Božom mužovi zo spoločenstva východného židovstva, za ktorým prichádzalo mnoho ľudí so svojimi trápeniami. Pri istej príležitosti mu ktosi položil otázku: „Ako môžeš Bohu prednášať najrôznejšie prosby ľudí, ktorí u teba hľadajú pomoc, keď existuje len osemnásť žehnajúcich modlitieb, ktoré sú stále rovnaké, sú nemenné?“ Rabi mu odpovedal: „Každé trápenie, s ktorým ľudia za mnou prídu, vryje do môjho srdca stopu. Keď sa modlím, jednoducho ukazujem Bohu svoje tisíckrát rozryté srdce.“

Presne tak je to aj s modlitbou ruženca. I keď hovoríme stále to isté, môžeme Bohu ukazovať svoje srdce a predstavovať mu všetkých, ktorí sú nám blízki a za ktorých sa chceme modliť. Pretože jedine Boh môže nazrieť do nášho srdca, nik iný.

Koho môže Boh nájsť v mojom, tvojom, našom srdci?

- môže tam nájsť človeka, ktorý musí vo svojom vlastnom „Nazarete“ dať svoj súhlas niečomu úplne neočakávanému

- človeka, ktorý musí putovať s najčistejšou Pannou cez hory do domu, kde utíchla reč
- človeka, ktorý prežíva opustenosť „Betlehema“, hľadá do nejstej budúcnosti a hľadá lásku, alebo pochopenie druhého človeka

- v našom srdci môže nájsť človeka, ktorý zápasí o svoje „áno“ k Božej vôli; o prijatie Božej vôle na nejakej modernej „Olivovej hore“

- človeka, ktorý na svojej krížovej ceste márne hľadá nejakého Šimona z Cyrény

Modlitba ruženca všetkých týchto ľudí privádza k Bohu, ktorý je s nami vo všetkých našich trápeniach a dodáva nám silu a odvahu trpezlivo ich znášať. Pretože On je našim milujúcim Otcom. Tu sa však cesta nekončí, ale pokračuje ďalej cez Golgotu k prázdnej hrobe a odtiaľ priamo do nebeského Jeruzalema.

V tom je krása modlitby ruženca, ktorú sa mnohí dennodenne modlíme. Môžeme sa ho modliť, i keď nám spočiatku chýba sústredenosť. Sila Zdravas je veľká, pretože nám pomáha v ťažkých chvíľach života hovoriť Bohu svoje amen, svoje Tak nech sa stane.

Preto aj dnes prosme Pannu Máriu, aby prišla a vstúpila medzi nás a aby s nami zotrvala pri slávení najkrajšej obety jej vlastného Syna Ježiša.

Svätý Otec František nedávno povedal: „Panna Mária je veľmi zdvorilá. Ona nevtrhne dovnútra bez dovolenia, ale najprv zaklope na dvere. A vtedy má každý z vás odpovedať. Ona klope na dvere vášho srdca, vášho svedomia, vášho domova, vašej rodiny... Môžete povedať: „Vstúp!“ Alebo môžete povedať: „Dnes nemôžem, príď zajtra.“ A to isté poviete zajtra. Ale pozor: keď Panna Mária zaklope na dvere, treba povedať: „Vstúp ďalej, len vstúp: Ty si rodina!“ A keď klope na dvere vášho srdca, vtedy treba povedať: „Poď, Matka, ty vieš lepšie ako ja, čo som urobil, aké mám problémy...“ Otvorme dvere Panne Márii!

Milí pútnici, otvorme sa milostiam, ktoré nám sprostredkuje Panna Mária a prosme ju v tomto mesiaci, aby vyprosila pokoj do našich vzťahov a rodín, i mier celému svetu. Amen.

Vážená smútiaca rodina, vážené smútiace zhromaždenie!

Dovoľte mi začať vyjadrením hlbokého smútku a úprimnej sústrasti rodine, priateľom a známym pána Jozefa Bednára. Dnes sme sa tu zišli, aby sme sa rozlúčili, ale aj poďakovali za jeho aktívny život a službu, ktorú roky verne a horlivo vykonával v rámci Dobrovoľného hasičského zboru v našej obci.

Dnes na Vás s úctou spomína jedna z najpočetnejších záujmových organizácií v našej obci, ktorá združuje 75 členov, ktorú ste roky viedli pevnou rukou. Váš odkaz ostáva navždy aj v srdciach nás, mladších hasičov, ktorých ste roky motivovali a pestovali v našich srdciach lásku k hasičstvu.

Spomíname si na neho ako na človeka svedomitého, rázneho a pracovitého. Vždy priameho, no spravodlivého. Jeho oddanosť a odhodlanie boli nesmiernym prínosom pre našu komunitu. Jeho pracovitosť a ráznosť ostáva vzorom pre nás mladších, ktorí sme často v živote tak neistí a nestáli.

Odchádza nielen náš dlhoročný predseda, vynikajúci hasič, ale aj náš priateľ a výnimočný človek.

Členom dobrovoľného hasičského zboru Vítaz sa stal už v útlom veku. Vzorom mu bol jeho otec pán Ján Bednár, ktorý aktívne pôsobil ako vtedajší veliteľ DHZ Vítaz. Roky aktívne spolupracoval so svojím bratrancom, dlhoročným predsedom DHZ Vítaz, dnes už nebohým pánom Petrom Magdom. V roku 2011 sa stal predsedom Dobrovoľného hasičského zboru Vítaz. Predsedom pracovitým, svedomitým, zapáleným pre hasičstvo. Hasičstvu sa venoval dobrovoľne, bolo jeho poslaním, ktoré plnil so všetkou úctou a vážnosťou. Jeho

Pohreb † Jozefa Bednára

snímka: rodinný archív

najväčším snom v rámci hasičstva v našej obci bolo vybudovanie požiarnej zbrojnice. Jeho pevná vôľa a odhodlanie nám vybudovali a následne v roku 2021 oficiálne otvorili dvere novej požiarnej zbrojnice, a ak si to môžeme dovoliť neskromne povedať, azda aj najväčšej požiarnej zbrojnice v našom okolí. S vdakou spomína aj starosta obce Vítaz Mgr. Michal Magda a obecná samospráva. Ďakujú za dlhoročnú aktivnu spoluprácu a priateľské vzťahy v rámci našej obce.

Vážení smútiaci! Dovoľte mi byť v tejto chvíli aj trochu osobnejšou. Činnosť a práca v akomkoľvek dobrovoľnom hasičskom zbere je činnosť dobrovoľná, vznešená, ale častokrát aj veľmi náročná. Sú to roky strávené organizáciou rôznych súťaží, oficiálnych stretnutí, reprezentáciou obce, ale predovšetkým v službe našim občanom. Spolu sme organizovali viacero podujatí a keď som sa aj ja veľakrát pýtala, ako to urobiť, ako postupovať, náš veliteľ mi vždy povedal: „Bude tak, ako povie Bednár.“ Áno, predseda Bednár, bude tak, ako ste nás to učili Vy. Bohu na slávu a blížnemu na pomoc so všetkou úctou a vážnosťou.

Milý náš Jozef!

Teraz prichodí nám lúčiť sa s Tebou. Lúčiť sa ako toľkokrát predtým. A predsa nie ako predtým. V srdciach je nám krušno, na perách slová menia sa na vzlyk, oči vlnú rosou slz. Lebo... dnes treba sa rozlúčiť navždy.

Modlime sa, Nech Ti náš Hospodín pripraví bezpečné bývanie a Nebeská Matka pohladí telo vysilené. Privinie, poláska..., prevedie ťa Tvojím hviezdny putovaním. Nie zbohom, len dovidenia!

Odpočinutie večné daj mu, Pane, a svetlo večné nech mu svieti.

Nech odpočívá v pokoji!

kondolenciu predniesla Mgr. M. Baluchová

Ahoj, deti!

stránku pripravila: Viktória Uličná

Začína sa šiesty mesiac v roku, ktorý so sebou prináša koniec školského roka a obľúbené letné prázdniny, na ktoré sa určite všetci tešíte. Všetkým školákom pevne držím palce, aby ste si nepokazili svoje dobré známky, o ktoré ste sa celý školský rok usilovne snažili a aby ste na konci júna boli spokojní so svojim vysvedčením ☺.

Svätec mesiaca – Ján Krstiteľ (24. 6.)

Narodenie Jána Krstiteľa slávime 24. júna. Jeho príchod na svet sprevádzali neobyčajné udalosti. Zachariáš bol kňazom v jeruzalemskom chráme. Práve prinášal obeť Bohu, keď sa mu zjavil anjel Gabriel a zvestoval mu, že sa mu narodí syn. Keďže Zachariáš aj Alžbeta boli vo vysokom veku, Zachariáš neuveril. Hneď nato onemel. Prehovoril až potom, ako rozhodol, že jeho syn sa bude volať Ján.

Ján žil na púšti v samote, živil sa lesným medom a korenkami rastlín. Keď mal 30 rokov, opustil púšť, aby na brehu rieky Jordán hlásal príchod Mesiáša, vyzýval na pokánie a krstil ľudí. Veľa ľudí išlo za ním. Prišiel aj Ježiš. Ján v ňom rozpoznal Spasiteľa. Ježiš po krste šiel hlásať radostnú zvesť do Galiley. Ján zostal pri Jordáne. Pretože napomínal vtedajšieho kráľa Herodesa pre jeho nemravný a hriešny život, Herodes ho dal uväzniť a neskôr vo väzení stať.

Sviatosť krstu

Krátko predtým, ako vstúpil Pán Ježiš na nebesia, prikázal svojim učeníkom, aby šli a rozprávali každému o Ňom. Povedal im aj to, aby krstili všetkých, ktorí uveria v Neho.

Krst je veľká udalosť v živote človeka. Veď pokrstený sa stáva Božím dieťaťom a členom Božej rodiny – Cirkvi. Je znamením nového začiatku. Jánov krst je krst pokánia. Znakom pokánia bolo ponorenie sa do vody. Kto sa zaradil medzi kajúcnikov, stál pri rieke a čakal na Jánov krst. Krst nám pripomína veľkú Božiu lásku. Boh Otec nám dáva sľub, že z nás urobí svoje deti a odpustí nám naše hriechy. Boh Syn vyliat svoju krv, aby obmyla naše hriechy. Boh Duch Svätý žije v našich srdciach, aby nás očistil a posvätil. Všetky tri osoby pôsobia spolu, aby nás pripravili pre nebesia.

Úloha: Vieš, ako sa volá obdobie prípravy na krst? (riešenie tajničky)

1. Služobník Cirkvi, ktorý obvykle krstí
  2. Tekutina, ktorou sa krstí
  3. Nádoba v kostole, v ktorej sa krstí
  4. Symbol vzkrieseného Krista (zapaluje sa od paškálu)
  5. Krstom sa nám odpúšťa každý... (aj dedičný)
  6. Košielka pri krste má farbu...
  7. Každý, kto je pokrstený, je pomazaný na znamenie, že patrí ku Kristovi naveky. K tomu sa používa...
  8. Predtým, ako kňaz vysloví: "Ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého," vysloví... meno dieťaťa
  9. Človek, ktorý má pomáhať pokrstenému, aby verne žil podľa krstných záväzkov
  10. Sídlny kostol biskupa
  11. Košielka pri krste symbolizuje...
- Pomôcka: krizma, krstný rodič, katedrála

1. . . . . .

2. . . . . .

3. . . . . .

4. . . . . .

5. . . . . .

6. . . . . .

7. . . . . .

8. . . . . .

9. . . . . .

10. . . . . .

11. . . . . .

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Čistá láska je najväčší poklad

V úmysle Stvoriteľa má byť sexuálne spoluzítie – vyjadrené duchovnou a telesnou jednotou manžela a manželky – duchovným sviatkom, spoločným posvätením, zážitkom vzájomnej lásky v Božej láske a preto je niečím nekonečne úžasnejším ako samotný zmyslový pôžitok. Takto prežívané sexuálne spoluzítie je možné len vo sviatosti manželstva (ako viditeľný znak neviditeľnej Kristovej prítomnosti) a svoj vrchol dosahuje, keď sú manželia v stave posväcujúcej milosti. Sexuálne spoluzítie bez sviatosti manželstva vždy spôsobuje strašnú deštrukciu v duchovnej, duševnej a telesnej sfére človeka, zotročuje ho a pôsobí naňho podobne ako droga. Preto je taká nebezpečná pornografia, ktorej používanie vedie k rôznym druhom perverzného správania a skutkov. Akákoľvek sexuálna aktivita mimo sviatosti manželstva je smrteľným hriechom, pretože neexistuje nezištný dar seba samého v láske, ktorý má svoj prameň v Kristovi, skutočne prítomnom vo sviatosti manželstva.

Každý vedome a dobrovoľne spáchaný hriech nečistoty musí byť vyznaný, pretože ničí schopnosť človeka milovať, prehĺbuje egoizmus a preto trhá putá priateľstva s Bohom a následne vedie na cestu duchovnej smrti.

Každý človek potrebuje k plnému šťastiu len lásku, ktorá nikdy neskončí. Jediným prameňom lásky je Ježiš Kristus. Najväčší a najväčší poklad, ktorým je čistá láska, môže prijať a prežiť každý deň len človek čistého srdca. Pretože Pán Ježiš hovorí, že len ľudia čistého srdca sú skutočne šťastní, teda blahoslavení (Mt 5,8). Preto by si každý mal z celého srdca priať takú čistotu srdca, aby sa mohol zjednotiť v láske s Kristom, milovať iných ľudí a usilovať sa o to zo všetkých síl. Nadobudnutie čistoty srdca je ťažký a bolestivý proces oslobodenia sa od sebeckta a otroctva hriechov; je to aj hojenie rán srdca. Je to proces na celý pozemský život. Len Pán Ježiš, ktorý sníma všetky hriechy, oslobodzuje, uzdravuje a očisťuje, ale nemôže to urobiť bez nášho súhlasu a spolupráce.

Musíme sa preto rozhodnúť vytrvalo bojovať proti sebecktu, lenivosti a náklonnosti k hriechu, aby sme dali priestor Kristovi. „Tí, čo patria Kristovi Ježišovi, ukrižovali telo s vášňami a žiadosťami“ (Gal 5,24). Pán Ježiš pozýva všetkých bez výnimky kráčať po tejto ceste. Nikdy nie je neskoro rozhodnúť sa prejsť životom s Ježišom a podstúpiť Jeho stopercentne účinnú liečbu rán v „klinike čistých srdiec“. Pre Ježi-

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

ša neexistuje žiadna beznádejná situácia, len mu musíme úplne dôverovať, odovzdať sa mu a žiť každý deň v súlade s evanjeliom.

Ak sa chceš po úprimnom vyznaní a prijatí Ježiša vo svätom prijímaní pustiť do tohto najväčšieho dobrodružstva vo svojom živote, ktorým je získanie čistoty srdca. Jedným z najklamlivejších satanových pokušení je tvrdenie, že je nemožné oslobodiť sa zo závislosti pornografie, masturbácie, drogovej závislosti, anorexie alebo iných zotročení. Satan je otec lži a preto neustále popiera, že človeku, ktorý úplne verí a dôveruje Bohu, je všetko možné (Mt 19,26).

Aj keby si musel/-a chodiť na spoveď každý deň, nikdy neprepadaj sklúčenosti. Pán Ježiš na teba vždy čaká, neustále v pohotovosti, aby ťa zachránil od najťažších situácií. Buď trpezlivý/-á. Úplne sa oslobodiť od závislosti si

vyžaduje čas, dlhý čas. Ide o to, aby si vždy vstal/-a z každého pádu a bol/-a v stave posväcujúcej milosti.

Jediným plne účinným liekom je Ježišova láska. Dovoľ Kristovi, aby mal prístup do tvojho srdca. Snaž sa ho každý deň prijímať v Eucharistii a zotrvaj v Jeho prítomnosti počas adorácie Najsvätejšej sviatosti. Ak sa podvolíš tejto Ježišovej uzdravujúcej liečbe, určite budeš uzdravený/-á. Pamätajme, že toto je boj o veľké stávky, o čisté srdce a lásku, o večný život v nebi: „Lebo ak budete žiť podľa tela, zomriete. Ale ak Duchom umŕtvujete skutky tela, budete žiť.“

Je potrebné si uvedomiť, že na to, aby sme mohli kráčať životom s Kristom, je potrebná sebadisciplína. Najúčinnejšie je napísať si rozvrh svojich každodenných činností a prísne ich dodržiavať. Denný program musí zahŕňať čas na modlitbu, prácu a odpočinok. Pravidelne sa modlite a všetky svoje rozhodnutia a predsavzatia konzultujte s Ježišom a Máriou.

Vytrvalé plnenie si svojich povinností a športovanie pomáha formovať charakter. Nech Ježiš zapáli vaše srdcia darom svojej lásky, aby ste s radosťou prekonali všetky ťažkosti života. Pamätajte jeden na druhého v každodenných modlitbách.

Misijná púť detí, Erko 2024; snímka: Martin Magda

Trampoty v manželstve

182. Antikoncepcia v manželstve

prípravuje: MUDr. B. Vaščák

Môžem uviesť konkrétne dôvody, prečo je antikoncepcia hriechom aj v manželstve. Obávam sa, že pochopiť odpoveď bez širšieho komentára bude pre človeka, žijúceho v našej civilizácii, intelektuálne aj emocionálne takmer nemožné.

Ludom bežné chýbajú základné vedomosti o ľudskej sexualite. Rozmýšľam, prečo deti stále učíme množstvo zbytočných detailov a úplne ignorujeme poznatky o podstate ľudskej sexuality. Nezdá sa vám logické dospieť k záveru, že tieto spoľahlivé poznatky by „niekomu“ rušili a niekomu“ pokazili biznis?

Čo by sa stalo, keby ľudia zrazu zmúdreli a začali brať oblasť sexualitu vážne (ako Boh prikázal)? Skončili by s nebezpečnými zábavkami v oblasti sexu a vstúpili by do trvalých manželstiev, „čo je horšie“ a milovali by svoje deti... Porozmýšľajme, koľko biznisov, ktoré dnes perfektne fungujú, by sa jedného dňa ukázalo ako nepotrebných. Potratové kliniky, antikoncepcia, verejné domy (nazývané eskortné agentúry), dievčatá stojace pri cestách, celý pornografický priemysel a erotický priemysel, ktorý priťahuje svojich zákazníkov, spolu s množstvom časopisov pre dievčatá a ženy...

Nečudujme sa, že ľudia nemajú spoľahlivé poznatky, ktoré by ich nepochybne priviedli k záveru, že akceptovanie uvedeníh ponúk ničí človeka a jeho vzťahy, poškodzuje fyzické a duševné zdravie, ničí duchovne a je škodlivé a neprospešné.

Vyššie spomenuté a príbuzné odvetvia sa však vedia dobre postarať o svoje zisky. Nielenže bránia šíreniu pravdivého poznania, ale snažia sa ho skreslovať a dokonca aj zosmiešňovať. Týka sa to napríklad poznatkov o metódach prirodzeného plánovania rodičovstva (PPR). Len ako príklad vytrhneme účinnosť týchto metód z kontextu. Súčasné prirodzené metódy majú vyššiu účinnosť ako najnovšie hormonálne antikoncepčné a abortívne prípravky. Ak sa toto tvrdenie niekomu zdá nepravdivé, znamená to len to, že bol efektívne zmanipulovaný vyššie spomenutou lobby.

Okrem zosmiešňovania pravdivých skutočností veľa úsilia je vynaloženého na propagáciu falošných informácií, ktoré spomínaným odvetviám poskytujú stálych (rozumej závislých) zákazníkov. Vznikajú všelijaké myty, ktoré nahrádzajú znalosti. Máme tu teda mýtus o nezlučiteľnosti a potrebe skúšať spolužitie pred manželstvom (šírenie cudzoložstva), mýtus o spontánnosti činov v oblasti sexualitu (vylúčenie ovládania rozumu), mýtus o nevyhnutnosti sexuálnej aktivity (lebo by inak išlo chorobu), mýtus o vášnivom temperamente znemožňujúcom sebaovládanie (spochybňovanie kontroly vôle nad ľudskými činmi) alebo mýtus o dodatočnej ovulácii (spochybňovanie zmysluplnosti používania PPR) a tak ďalej. To, že tieto myty nemajú nič spoločné s pravdou o človeku ani s najnovšími biologickými a medicínskymi poznatkami či dokonca so zdravým rozumom, nebráni tomu, aby sa im v masovom meradle verilo, boli „rešpektované“, ba dokonca obklopené modloslužobným uctievaním - sú posvätné, nedotknuteľné, nespochybniteľné, sú zrejme... A kto si myslí opak, je hlupák. To je žiaľ skutočný úspech propagandy spomínanej lobby, ktorá sa priživuje na ľudskej nevedomosti, slabosti a krivde.

Človeku je ťažké akceptovať, že to, čo robí z vlastnej vôle alebo ešte horšie – musí robiť, lebo bol zotročený (závislý), je zlé, nemúdre, škodlivé... O antikoncepcii v manželstve môžeme pokojne hovoriť s osobou, ktorej sa to netýka. Potom sú brané do úvahy všetky racionálne argumenty – môže dôjsť k vecnej diskusii. Keď je v tom však niekto zamotaný, môže si pre seba vytvoriť celý rad ospravedlnení. Možno príde aj k úplnému absurdnému záveru o nevyhnutnosti antikoncepcie pre manželské šťastie.

Aké je zlo antikoncepcie?

- Antikoncepcia deformuje osobnosť človeka (uvoľňuje myseľ a vôľu od námahy, preto je nevychovná a podporuje degradáciu človeka).
- Spôsobuje vnútorný rozklad osobnosti; človek odmieta dôsledok konania.
- Degraduje postavenie dieťaťa v rodine (prestáva byť žiadaným darom a stáva sa hrozbou pre „lásku“ a šťastie rodičov – zbytočná príťaž).
- Podsúva rozhodnutie o zabití počatého dieťaťa v prípade tzv. zlyhania.
- Ničí puto medzi manželmi (pri intímnom styku majú strach o seba a o následky svojich činov).
- Narúša priebeh spolužitia a robí ho čoraz menej vzrušujúcim (viac u ženy).
- Prispieva k rozpadu manželstiev.
- Skutočnosť, že antikoncepciu Cirkev odmieta, spôsobuje konflikt vo svedomí jej veriach „užívateľov“ a zjavne ovplyvňuje ich vzťah k Cirkvi a Bohu, ako aj ich sviatostný život.

PRÍRODA SVEDČÍ O BOHU

1. TURNUS
MLADŠÍ

DETSKÝ *letný* TÁBOR

2. TURNUS
STARŠÍ

VÍTAZ

4.-7.

AUGUST

80€

ŠTÔLA

8.-11.

AUGUST

150€

PROGRAM:

- POZNÁVANIE BOHA
CEZ PRÍRODU
- MNOŽSTVO HIER
- SVÄTÉ OMŠE
- TABOROVÉ TANCE

KONTAKNÉ OSOBY:

ZUZANA ŠUSTEROVÁ, TEL.: 0915 672 627

DANIEL PACOVSKÝ, TEL.: 0944 653 882

Stalo sa

- **1. 5. v stredu sme slávilí odpustovú slávnosť v našom farskom kostole, zasvätenom sv. Jozefovi, robotníkovi; slávnostnú sv. omšu o 10.30 celebroval Pavol Knut, rogacionista, nemocničný kaplán v Prešove**
- 4. 5. v sobotu bola farská púť s Rádiom Lumen do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove, z našej farnosti išli tri autobusy; hlavným celebrantom a kazateľom bol Mons. František Trstenský, spišský diecézny biskup, bol to už 17. ročník
- **12. 5. v 7. veľkonočnú nedeľu bola prvá sv. omša v Doline v tomto roku o 10.30**
- 20. 5. v pondelok bola v našej farnosti celodenná poklona Najsvätejšej Sviatosti oltárnej; vo Víťaze začala od 9.00 do 18.00 a vo filiálnom kostole v Ovčí od 10.00 do 17.00, zakončená požehnaním a sv. omšou
- **26. 5. v nedeľu na slávnosť Najsvätejšej Trojice bolo vo filiálnej obci v Ovčí, v kostole sv. Barbory 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10.30 prijalo po prvý raz Pána Ježiša v Eucharistii 9 detí**
- 2. 6. v nedeľu vo farskom kostole sv. Jozefa, robotníka vo Víťaze prijalo 22 detí pri slávnostnej svätej omši o 10.30 prvý raz Pána Ježiša v Eucharistii

Stane sa

- **9. 6. v nedeľu o 14.30 hod. sa vo farskom kostole vo Víťaze uskutoční stretnutie všetkých, ktorí sa chcú dozvedieť viac o Združení Zázračnej medaily a túžia prijímať do svojej domácnosti kaplnku Panny Márie Zázračnej medaily; akciu organizujú reholné sestry sv. Vincenta de Paul z Košíc**
- 15. 6. v sobotu bude o 10.00 na fare v katechetickú miestnosť spoločná krstná náuka
- **15. 6. v sobotu bude stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia**
- 16. 6. v nedeľu popoludní plánujeme zbierku po domoch na opravu strechy farskej budovy, ktorú realizuje firma Švestav
- **28. 6. v piatok bude záver školského roka „Te Deum“, ktorý deti zo Základnej a Materskej školy ukončia dakovnou svätou omšou vo Víťaze o 8.00 a v Ovčí o 9.00**
- 30. 6. v nedeľu bude po sv. omšiach zbierka na Dobročinné diela Svätého Otca
- **30. 6. v nedeľu bude celodenná poklona v našej farnosti, dátum je nám pridelený**
- 6. 7. v sobotu ráno o 5.00 vo Víťaze bude požehnanie peších pútnikov na odpustovú slávnosť do Levoče
- **7. 7. - odpustová slávnosť Návštevy Panny Márie na Mariánskej hore v Levoči**

Detský letný tábor 2024

Milí rodičia a milé deti,

opäť po roku sa vám prihovárame s ponukou zúčastniť sa na našom Detskom letnom tábore. Rok ubehol ako voda a my už usilovne pracujeme na všetkých prípravách. Tento rok je hlavnou témou nášho tábora "Príroda svedčí o Bohu". Prihlásiť sa môžete do dvoch turnusov:

1. Turnus - MLADŠÍ - Víťaz: 4. - 7. 8. 2024 od 5 rokov až po tých, ktorí v septembri nastupujú do 4. ročníka - cena je 80 €;

2. Turnus - STARŠÍ - Štôla: 8. - 11. 8. 2024 od tých, ktorí v septembri nastupujú do 5. ročníka až do 15 rokov - cena je 150 €.

V tomto ročníku prebieha prihlasovanie na tábor IBA PROSTREDNÍCTVOM ONLINE PRIHLÁŠKY. Prihlášky nájdete na stránke www.farnostvitaz.sk a poplatok za tábor odošlete na účet Detí a mladých farnosti Víťaz, ktorý je uvedený v prihláške. Nájdete tam aj všetky ostatné dôležité informácie.

Keďže náklady na tábor každým rokom rastú, zároveň by sme Vás chceli poprosiť o akýkoľvek materiálny či finančný dar, ktorý taktiež môžete odoslať na náš bankový účet. Vopred Vám ďakujeme a prosíme Vás o Vaše modlitby.

V prípade akýchkoľvek otázok sa neváhajte obrátiť na kontaktné osoby tábora. Kontakt nájdete na plagátoch alebo v prihláškach.

Už teraz sa na Vás tešia všetci animátori.

Prehľad úmyslov sv. omší

		Vítaz		Ovčie	
3. 6.	Pondelok				
4. 6.	Utorok	18:00	† Martina a Marta		
5. 6.	Streda			18:00	† Róbert Král
6. 6.	Štvrtok	18:00	za † rodičov Hudákových a Krankotových		
7. 6.	Naj. Srdca Ježišovho	18:00	† Mária Miháľová (17)	17:00	† Dávid Baran
8. 6.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
9. 6.	10. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP Stanislava Kollára a jeho rodiny
		10:30	† Regína a Štefan		
10. 6.	Pondelok				
11. 6.	Utorok	18:00	† Lubomír Balucha		
12. 6.	Streda			18:00	† Štefan, Apolónia a Michal Hudákovci
13. 6.	Štvrtok	7:00	† Ladislav, Žofia a Terézia		
14. 6.	Piatok	18:00	† Ján a Mária Halkovci	17:00	† Alojz a Anna
15. 6.	Sobota	7:00	† Vincent a Bartolomej		
16. 6.	11. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	60: Peter Král
		10:30	40. manž.: Štefan a Monika Iskrovci		
17. 6.	Pondelok				
18. 6.	Utorok	18:00	† Vladimír Jurčišin		
19. 6.	Streda			18:00	za ZBP Bohuznámych manželov
20. 6.	Štvrtok	7:00	za uzdravenie chorých v našej farnosti		
21. 6.	Piatok	18:00	za ZBP rodín prístrešia „Vihonská“	17:00	† Anton Srholec, kňaz
22. 6.	Sobota	7:00	za duše v očistci		
23. 6.	12. nedeľa cez rok - B	7:00	† František st. a František ml. Čechovci	11:00	za ZBP rodín prístrešia „V kostole“
		9:00	Sv. birmovania - za farnosť		
24. 6.	Pondelok	18:00	† Ján (390)		
25. 6.	Utorok	18:00	25. manž.: Peter a Katarína		
26. 6.	Streda			18:00	† Helena a Jozef Sabolovci
27. 6.	Štvrtok	7:00	za ZBP rodiny Miháľovej		
28. 6.	Piatok	8:00	Te Deum - † Mária, Jozef, Mikuláš a Eva	9:00	Te Deum - za žiakov, študentov a učiteľov vo farnosti
29. 6.	Sv. Petra a Pavla	7:30	50. manž.: Pavol a Cecília Jenčovci	9:00	† Margita a Štefan Sabolovci
		10:30	za farnosť		
30. 6.	13. nedeľa cez rok - B	7:30	75: Peter Blizman	9:00	† Matej Čigarský
		10:30	za farnosť		
1. 7.	Pondelok				
2. 7.	Utorok	18:00	† Jozef Jenča ml.		
3. 7.	Streda			18:00	za živých a mŕtvych členov RB
4. 7.	Štvrtok	7:00	† Jozef, Helena a Štefan Birošovci		
5. 7.	Sv. Cyrila a Metoda	7:30	† Cyril, Apolónia, Ján, Apolónia a Ján, Helena	9:00	za ZBP Bohuznámej osoby
		10:30	75: Pavol Ungvarský		
6. 7.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
7. 7.	14. nedeľa cez rok - B	7:30	za ZBP Bohuznámej osoby	9:00	za ZBP Mareka Jenču a jeho rodiny
		10:30	za farnosť		

Gratulácia d. o. Marekovi v Ovčí

27. apríla 2024 - Ďakovná sv. omša za 50 rokov života nášho d. o. Mareka

1. mája 2024 - Odpust sv. Jozefa, robotníka vo Vítaze

4. mája 2024 - Púť Rádia Lumen do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove

26. mája 2024 - 1. sv. prijímanie v Ovcí